

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Eminescu.

Nu ni-am uitat de aniversarea a douăzeci și cincina dela moartea celui mai mare poet al neamului nostru.

Am putea spune, că tocmai când pregăteam articolul comemorativ, vestea grozavă, ce ne-a sosit din Serejevo, ne-a oprit din scris, deschizându-ne altă perspectivă, deosebit de jalnică. Dar nu o facem, căci — ori ce s'ar zice — toată manifestarea a ceasta foarte înălțătoare, nouă ni-s'a părut: întârziată.

Puteam deci să întârziem și noi câteva zile, ales că în coloanele acestei foi s'au scris pe vremuri, cele mai aspre păreri împotriva nemuritorului poet al durerii. (Am putea spune — în parantez — că tot în coloanele noastre s'a statorit, ceva mai târziu, și netăgăduita valoare a acestui poet, pe care literatura românească l-a încununat cu lauri!)

Ne aducem aminte, cum Nestorul literaturii noastre moderne — Dl A. Vlahuță — se tânguia, într'o conferență, la Ateneu, împotriva criticului „barbar” dela Blaj. Și același maestru al literaturii noastre, cel mai credincios și cel mai talentat ucenic a lui Eminescu, vine și confirmă — ceva mai târziu — adevărul fixat de criticul anonim din Blaj, scriind splendidele versuri din „Unde ni sunt visătorii?”

N'a tras nimeni la îndoială valoarea lui Eminescu, dar criticul anonim din Blaj a ridicat un scut împotriva curentului pesimist, ce a dăinuit ca o plagă fatală, în literatura noastră — imitat de toți băieții de școală — până la ivirea lui Gheorghe Coșbuc, marele psalmist al vieții și al optimismului.

Marii cugetători și creatori sunt, adese, măimutați chiar în părțile cele mai vulnerabile. Pentru un

geniu, de talia lui Eminescu e explicabil narcoticul Nirvaniei; el poate să-l întrebuițeze fără a-și deranja nervii. Dar pentru un neam începător, cum e al nostru, nu sunt oare mai de dorit accentele pline de însuflețire, ce chiamă la luptă, la viață și isbândă?

Dl Vlahuță, în poezia mai sus pomenită, contramandază singur, accentele de jelanie, cu cari și-a instrunit cele dintâi sunete ale măestrei dsale lire.

* * *

Am avut datoria să accentuăm aceste premise, fără a scădea, întru nimic admirația ce o aveam pentru marele scriitor, chiar în vremea când îl combăteam în aceste coloane.

Literatura românească a trecut, de atunci, prin mari prefaceri, și graiul de proroc al dlui N. Iorga, a îndrumat-o, — înainte cu un deceniu și ceva — în alvia ei adevărată.

Harnicii scrutători ai literaturii noastre au scos, de atunci, la iveală mai multe volume ale lui Eminescu — și activitatea lui ni-se prezintă azi cu totul în alte culori, ca înainte cu un sfert de veac, când nu cunoșteam decât volumul de poezii editat de dl Titu Maiorescu și o colecție de nuvele, în editura Fraților Șaraga. De atunci am citit articolele lui politice și literare, colecțiile lui folkloristice, fragmentele de romane, pieze teatrale etc. O activitate prodigioasă; un creier genial, ce s'a fărmățat, în redacția unui ziar, pentru a-și câștiga, cu sfortări uriașe, pânea amară de toate zilele.

* * *

Iată pentru ce spuneam, la începutul acestui articol, că manifestarea deosebit de înălțătoare, cu prilejul aniversării a 25-a dela moartea lui Eminescu — ni-se pare: întârziată

În viața literară de azi, când toți Eftimii sfidează lumea, din înăl-

țimi olimpice, dacă voim să-l sărbătorim cu adevărat pe Eminescu, să recunoaștem măcar cu acest prilej festiv — că neamul românesc n'a știut illo tempore, să aprecieze după merit, cel mai strălucit talent al literaturii lui.

Fie-ne permis, să fixăm noi — combatanții lui pe vremuri — acest adevăr, chiar în aceste zile, când admiratorii marelui poet se închină la teiul sfânt ce adumbrește mormântul din cimitirul Bellu, și când serate literare se proiectează pretutindeni, pentru preamărirea nemuritorului, care în viață a trecut prin cele mai grele încercări ale mizeriei.

Desigur Eminescu n'ar fi murit nebun — la vârsta de patruzeci de ani, dacă neamul românesc îl știea apreția — și în viață.

Preamăririle postume, sunt, întotdeauna — târzii!

Catastrofa inteligenței...

Azi, când spiritul egoismului a ajuns să fie stăpân peste facultățile mentale a păturii culte, când tinerii crescuți gratuit în institutele creștinești, se lapadă de legea străbună, trebuie să ne întristăm și se înțelegem, că așa se merge spre catastrofă... Nu vorbesc de acei câțiva oficanți civili de pela Consistoare, dintre cari unii nu din convingere, ci ca să fie plăcuți inaintea aceluia, care le dă pâne și le liferează clienții, — se arată creștini buni, — ci vorbesc de floarea neamului, de tinerime, care eșind de pela universități, își bate joc de religione și rde de cel evlavios; vorbesc de acei tineri, cari pela centrele culturale cetesc tot opuri scrise în spirit anti-creștinesc, traduceri de-a lui Renan, Taine, Tolstoj, Nietzsche etc. și așa spiritul destrucțiunii întunecându-le lumina adevărată a minții, le șoptește gânduri diabolice, ca să se fălească zicând: „Ce-mi pasă mie de religie?... Religia este inventată pentru poporul de jos, eu sunt om cult!...”

Așadar cel religios nu-i cult? Ce ziceți dară despre o persoană distinsă, care trăește și azi și este în posesiunea unei averi de câteva milioane, care pe lângă aceea, un șir lung de ani a fost președintele unuia dintre

cele mai de frunte foruri judiciare din țeară: președinte la tabla regească din Oradea-mare, — despre care este știut, că în fiește-care dimineată totdeauna mai înainte, mergea în biserica catolică să se roage?

Acest hărbat cu frica lui Dumnezeu apoi, când trebuia se conducă pertractări în afaceri mai grave, atunci și mai mult timp petrecea în biserică, implorând ajutorul lui Dumnezeu, ca să poată rosti judecata dreaptă.

Așa trebuie să fie bărbatul culturii adevărate, adică a acelei culturi, care pe om îl face aici indetulit, iar mai târziu îl face fericit; până când cultura inteligenței corupte de azi nu-i cultură, ci numai *couja culturii*, adică: cultură fără de os și măduă, care neîncunjurat are să o ducă spre nefericire... spre catastrofa!

În Africa, un călător pregătindu-se pentru a străbate peste deșertul Sahara, a vorbit cu un șef arab cult și inteligent, — căruia i-s'a plăns, cât va avea să sufere în deșert din cauza monotoniei și singurătății aceleia extraordinare, — arabul arătând cu dejetul spre ceriu i-a răspuns francezeste: „on est seul, mais seul avec Dieu!” (singur este acolo omul, însă singur cu Dumnezeu).

Foarte adese-ori cuvintele înțelepte ale arabului se pot aplica și la noi. Foarte adese ori se întâmplă, ca inima omului, fie acela cult, fie necult, — este mai părăsită, decât cel mai mare deșert: te părăsesc părinții, te părăsesc neamurile, te părăsesc pretinii, toată lumea te părăsește... numai năcazurile nu te părăsesc, și atunci ce ai să faci ca să nu desperi?

Cânta-vei acolo, în deșertul inimei tale pe Dumnezeu... și dacă L-ai aflat, ai aflat mângâierea, ai aflat fericirea!... Din contră, dacă din sanctuarul inimei tale ai alungat pe Dumnezeu, cultura modernă, cultura fără de Dumnezeu, când ai ajuns la năcazuri,

nimica nu-ți poate ajuta... te aruncă în brațele desperării... și iată, că te ajunge catastrofa... pentru că fără de Dumnezeu nu este cultură adevărată, și fără de cultură adevărată nu este fericire!

Dr. Paul Lauran.
protopop.

Depărtarea contelui Czernin?

Contele Czernin, ambasadorul austro-ungar din București a plecat în concediu. Se spune că nici nu se va mai reîntoarce la postul său, din motivul că a venit în divergență de păreri cu ambasadorul german de acolo. Cercurile diplomatice române și-au legat mari speranțe la denumirea lui. Dela el se spera asigurarea prieteniei între România și Austro-Ungaria. Dar înzădar, căci el neînțelegând bine diplomația, România ajunge cu totul sub influința Rusiei. Dovadă e vizita dela Constanța. Depărtarea lui nici decum nu se poate aduce în legătură cu tragedia moștenitorului de tron, Francisc Ferdinand. Activitatea diplomatică alui Czernin cu aceasta s'a încheiat de tot.

Satisfacție pentru Austro-Ungaria.

„Neue Wiener Journal“ primește din Budapesta o informație că în consiliul de miniștri comun s'au prezentat și documente de astfel de natură din care reese că în atentatul din Sarajevo sunt grav compromise personalități oficiale din Sârbia, printre cari sunt și funcționari superiori. Aceștia au avut cunoștință despre atentat înainte de săvârșirea lui, fără să fi încercat a-l împedeca.

Consiliul de miniștri a decis să intervie energie la Belgrad și să ceară în modul cel mai categoric o satisfacție completă, iar dacă guvernul sârbesc va refuza, conflicte grave nu sunt excluse.

În ce privește acțiunea diplomatică a monarhiei față de Sârbia, contele Berchtold proiectează un demers la Belgrad, care demers nu se va mărgini numai la o simplă somațiune adresată guvernului sârb ca să destindă cercetările cu privire la atentatul din Serajevo și asupra teritoriului sârbesc.

În scopul apărării intereselor monarhiei, ministrul de externe va cere Sârbiei să înceteze orice manifestație panslavistă din Bosnia și Herțegovina.

Noul primar al Romei.

De atunci îndelungați, lumea catolică se simțea jignită în sentimentele ei, prin faptul, că în capitala Italiei, în Roma, reședința capitor bisericii catolice, era primar, un francmason jidov, Ernest Nathan. Și de sigur, că împrejurarea aceasta detragea foarte mult din nimbul, cu care lumea creștină, încununa cetatea eternă. Alegerea de primar a lui Nathan, a fost opul naționaliștilor, a radicalilor și francmasonilor, cari din ura, ce o au față de biserica catolică, au crezut, că-i pot să-i dea și prin aceasta o nouă lovitură. Dar Vaticanul, a putut să zică și la această mișcare nepuncticioasă, alios vidi ventos! Dușmanii bisericii, nu și-au dat însă seamă de consecințele, ce pot să urmeze din alegerea lui Nathan. Biserica nu a luat în seamă faptul existenței lui, dar a luat act despre acest lucru lumea mare; și aceasta s'a văzut din multele preterări, câte a avut de a îndura reprezentanța Romei, pentru individualitatea imposibilă a lui Nathan. Milioanele de catolici, din America, nu de mult și-au arătat disprețul față de trei-punctatul primar, prin aceea, că au boicotat expoziția dela Panama, la care orașul Roma, își trimise ca reprezentant al său pe Nathan. Astfel de decepții și înfrângeri, au readus la minte mai bună reprezentanța Romei, pentru aceea a hotărât

FOIȚA.

Octavian Smighelski.

Chestiunea picturii religioase.

Reținem din interesantul articol al domnului Tzigara Samurcaș, publicat în numărul din urmă al «Convorbirilor» următoarele:

O nouă dovadă, de nevoia unui mediu special pentru dezvoltarea artelor plastice, ne-o dă Ardealul. Pe când numărul poezilor și noveliștilor răsăriți din mijlocul fraților de peste Carpați este impunător, artele plastice nu se fălesc cu nici un reprezentant până în vremea din urmă. Aceasta nu dovedește deloc, că sentimentul artistic nu este sădit la românii Ardeleni ca și la cei din regat. Dovezi netăgăduite ale subtilului simțământ artistic, pe de o parte și a unei neîntrerupte tradiții, pe de alta găsim acolo ca și aci în lucrările minunate ale țaranului român.

Măestria nesfârșită a creștăturilor în lemn, datorită ciobanului și gospodarului ardelean și minunatele varietăți ale țesăturilor și alesăturilor gospodinilor, variind dela o regiune la alta, arată cu cât drag s'a cultivat în toate timpurile arta țărănească și dincolo de Carpați. Poezia populară și jocurile tradiționale întăresc această dovadă.

Arta și industria casnică singure au avut în tot timpul în Ardeal un teren social propice dezvoltării lor.

Arhitectura, pictura și sculptura în senzul adevărat al cuvântului, pentru-ca să poată fi cultivate, ar fi avut nevoia de un cadru mai larg, ce nu era îngăduit de condițiile în care sunt nevoiți se trăiescă frații noștri de peste munți. Căci dacă o odă, o idilă sau o pastorală, scrisă de un Coșbuc, Iosif sau Goga, trec lesne peste hotare, ducând cu ele faima celui ce le-a făurit, nu tot astfel de ușor se popularizează operele plastice.

Poezia și cântul se transmit încă și astăzi, din gură în gură, pe când operele de artă se răspândesc în condiții mult mai grele.

Fraților din Ardeal le-a mai lipsit și unul din factorii principali ai unei dezvoltări artistice mai întinse anume: ocrotirea oficială a statului. Căci în toate timpurile și în toate țările, casele domnitoare sau guvernele au fost un imbold puternic al unei desfășurări mai largi a artei, grație comenzilor prin care se încurajau diferitele ramuri artistice. În Ardeal unica instituție de sine-stătătoare și independentă fiind biserica, ea singură a putut îndeplini rolul de protecție artistică. Astfel se explică cum numai pictura religioasă a luat o oare-care dezvoltare la românii de dincolo de Carpați.

Reprezentantul cel mai de frunte al

acestei direcții e artistul de curând dispărut Octavian Smighelski. El s'a născut în 9 Martie 1866 în Ludoșul-mare, comitatul Sibiiului. Tatăl-său Mihaiu, notar de origine poloneză, pe când mamă-sa Ana, era româncă. După terminarea studiilor și luarea bacalaureatului din Sibiu, Smighelski a urmat cursurile școlii de desen din Budapesta, preparându-se pentru cariera de profesor. Absolvând acea școală specială cu distincție, el fu numit în 1890 profesor de desen în Chemnitz și apoi în Ibașfalău. Lărgind continuu cunoștințele sale în pictură prin călătorii dese în centrele artistice unde arta bizantină e în floare, ca Ravenna, Veneția și cercetând totdeauna și pictura bisericilor din România, Smighelski se pregăti temeinic pentru decorarea și pictarea de biserici. Ca atare el a și zugrăvit mai multe biserici de sate din Transilvania, iar în urmărea lui i-se încredință pictura catedralei din nou clădită în Sibiu. Meritele deosebite ale lui Smighelski în această direcție au atras atenția autorităților din Budapesta, care l'au distins acordându-i o bursă de studii în Roma, în sărcinându-l totdeauna cu zugrăvirea unei biserici în Budapesta chiar.

Specializându-se în zugrăvirea de biserici, Smighelski a căutat să renoveze arta din punct de vedere decorativ cât și tehnica tradițională. Astfel în catedrala din Sibiu marea inovație introdusă de el constă în trebuințarea motivelor românești imprumate

AGA-GOMMÉ

După fiecare foiță din hârtia aceasta de țigarete e GUMATĂ pe margini, fumătorul poate să-și gătească a casă trebuința pe o zi întreagă. 1 Carnet de 80 foițe costă 4 fileri.

armele și bombele le-a ținut la un comerciant bogat cu numele Jovanovici, — care precum se știe a fost arestat. Înainte de atentat cu câteva zile, bombele le-a depărtat de casa lui Jovanovici și le-a ascuns în pământ în Hadji. În ajunul atentatului Princip a desgropat bombele le-a adus în Serajevo și o parte din ele le-a împărțit soților săi în cofetăria Vlainici. Princip afirmă cu toată hotărârea, că toți banii i-a primit din Belgrad. Față de aceasta, se presupune cu temei, că o parte din bani i-a primit în Bosnia. Nu se știe, — căci depozitiile făptuitorilor — se țin în cel mai strict secret, — că Princip a pomenit de Pribicevici, șeful substitut al statului major din Sârbia, se poate, atâta însă e cert, că Cabrinovici, în fasiunea primă, a făcut unele declarații de tot compromițătoare pentru Pribicevici.

Au furat fotografiile poliției.

Face mare senzație faptul acela inexplicabil, că fotografiile oficioase, făcute de fotografii poliției au fost furate. Aceste fotografii, se păstrau în oficiul de fotografie al poliției. — Cine poate să fie făptuitorul, nu se știe.

Deținuți.

Afară de cei treisprezece membri ai conjurației, mai sunt peste o sută de persoane deținute, bănuite fiind, că ar avea s'au a avut legătură cu atentatorii și cu atentatul. De asemenea, aproape în fiecare zi, sunt exortați din Serajevo o mulțime de indivizi, pe cari jandarmii îi petrec până la graniță.

Se înțelege, că cercetărilor cad jertfă și oameni nevinovați; astfel a fost deținut câteva zile un amplotat dela bancă; îndată ce s'a văzut, că nu are nici un amestec cu atentatul, a fost eliberat la moment.

Declarațiile ministrului-prezident Pasici despre atentat.

Într'un interview cu corespondentul din Belgrad al ziarului „Az Est“ di Pasici, primul-ministru al Serbiei a declarat între altele următoarele:

— Condoleanțele și compătimirea făcute din partea noastră au fost și sunt sincere. E regretabil că presa austro-ungară deja în primele zile ale atentatului a început să colporteze insinuațiuni la adresa Serbiei. Aceste au avut darul să potențeze întristarea Serbiei în urma tristelor evenimente dela Serajevo.

Intradevăr e foarte regretabil că tocmai atunci suntem improșcați cu acuze incalificabile, căng raporturile noastre cu monarhia erau pe calea ameliorării.

Ori-cât de dureros e atentatul trebuie să recunoaștem că făptuitorii sunt cetățeni austrieci, ba încă nu cetățeni, ci băieți nebuni.

Dacă în timpul petrecerii lui Cabrinovici și Princip poliția austriacă ne-ar fi atras atenția asupra acestor doi indivizi, noi de bunăseamă le-am fi urmărit cu multă atențiune viața lor în Serbia. Dar aceasta nu s'a făcut, ci dimpotrivă, când poliția sârbească a hotărât expulzarea lui Cabrinovici din Serbia, ministrul plenipotențiar austro-ungar, de aici a luat apărarea lui Cabrinovici și i-a dat un bun atestat de moralitate.

— Relativ la svonul, că Serbia oficială ar fi avut cunoștință prealabilă despre proiectatul atentat și că ea ar fi atras prealabil atențiunea guvernului austriac asupra proiectatului atentat, vă declar că acest svon nu a fost răspândit din partea sârbească. La noi nimeni n'a avut cunoștință despre atentat, iar dacă am fi avut cunoștință, din parte-ne am fi luat măsuri pentru a-l zădărnici.

Abzicerea lui Potiorek.

Ziarul „Reichspost“ aduce știrea, că generalul Potiorek, guvernatorul Bosniei și Hertegovinei, va abzice din postul de guvernator.

Amenințări la adresa moștenitorului de tron sârb.

„Agenția Havas“ anunță din Belgrad, că la adresa moștenitorului de tron sârb au sosit în Belgrad mai multe scrisori scrise în limba maghiară și germană, în cari moștenitorul de tron este amenințat cu moarte.

Asemenea scrisori de amenințare a primit și șeful statului major voevodul Putnic la băile Gleichenberg. Autoritățile au luat toate dispozițiile, ca voevodul să fie păzit.

Perchiziții la studenții sârbi din Berlin.

Poliția a făcut perchiziție la mai mulți studenți sârbi confiscând numeroase imprimate, care vor fi traduse.

Dacă conținutul lor va fi compromițător, studenții vor fi dați în judecată.

Măsurile în jurul magaziiilor militare din Serajevo.

Ziarele anunță că în jurul magaziiilor militare s'au luat măsuri extraordinare. Nimeni nu se poate apropia de magazii și cine nu se oprește după două somațiuni este împușcat.

Cercetările din Serajevo. Pribicevici a fost anunțat despre atentat.

Poliția și guvernul provincial continuă cu puteri îndoite și cu un mare aparat, cercetările menite să reverse lumină asupra conjurației criminale dela Serajevo. Cercetările, decurg în cea mai mare taină; rapoartele ziaristilor sunt censurate foarte sever

și abia se poate strecura câte ceva în public. Cercurile competente dau a înțelege, că deocoper date tot mai compromițătoare și că se oprează în continu noi arestări.

Un ziar croat din Serajevo, a desvâlit un nou moment. Spune acest ziar, că în ziua, când s'a întâmplat atentatul dela posta din Serajevo s'a trimis o telegramă lui Pribicevici, șefului substitut al statului major sârbească. Telegrama sună așa: Beide Pferde gut verkauft. (Ambii cai i am vândut bine). Subscriere nu este. Pe baza acestei telegramă s'au pornit acum, cercetări întinse.

Bombe în Serajevo.

Poliția a făcut perchiziție la societatea sârbească din Serajevo; în localitățile acestei societăți s'au aflat trei bombe. Bombele aflate sunt perfect identice cu bombele aruncate de conjurați. Se vorbește, că în oraș s'ar mai afla vre-o 20 de bombe.

Nota Serbiei către puteri.

Guvernul sârbească a trimis ieri o circulară reprezentanților din Belgrad a puterilor în această notă-circulară guvernul declară, că atât Serbia oficială, cât și cea neoficială, condamnă atentatul. Declarăm mai departe, că guvernul sârbească, nu tolerează pe teritoriul său concentrarea nizuințelor anarhice și acum se pregătește o lege, în contra anarhiștilor distructivi.

Reviste.

Albania. Prințul Wilhelm, deși se află în o situație aproape disperată, nu va abdica de tron, urmând sfatul primit dela familia Wied. Abzicerea lui s'ar putea întâmpla numai în cazul când s'ar face la sfatul și învoirea marilor puteri europene. Aceste însă până azi nu s'au declarat referitor la abdicarea lui. Familia lui — după cum se svonește — va pleca la București. Pregătirile de plecare s'au și făcut deja și vasul „Herțegovina“ stă gata în tot momentul să plece cu princesa și băieții prințului Wilhelm. — „Lokalanzeiger“ aduce știrea, că familia princiară a și plecat deja spre capitala României.

Wilhelm la inițiativa unui general de marină englez, a început pertractări nouă cu răsculații. Acestea încă nu s'au terminat, ci deocamdată s'a închiat un armistițiu de zece zile.

Ce este „AGA“ (commè)? „Aga“ este foiță de țigarete de-o calitate foarte bună. Fiecare foiță este pe margini gumată, ceea ce face posibil ca fumătorul să-și pregătească deodată țigarele zilnic trebuincioase și să și-le ia cu sine. Un carnet de 80 foițe costă 4 fil. Calitatea estraordinar de bună a foiței o dovedește cenușa albă ca zăpada ce rămâne în urmă.

După o știre mai nouă epiroții au intrat deja în Corița, unde voiesc să se împreune cu o nouă oștire și pe urmă să plece împotriva Beret-ului.

Locuitorii din Argirocastro se află în cea mai mare mizerie.

Essad pașa întrebă, că se va mai reîntoarce în Albania ori nu, a declarat, că-i pare bine, că prințul Wilhelm își recunoaște greșelile făcute, dar el nu va mai pune piciorul pe pământul Albaniei până ce prințul Wilhelm nu va părăsi țara.

Pașa Turkhan, ministrul președinte al Albaniei a plecat la Petersburg, ca să ceară concursul Rusiei cu privire la împrumutul ce i-s'a promis Albaniei cu ocazia întrunirii ambasadurilor în Londra. Italia și Austro-Ungaria și-au dat deja învoirea. Împrumutul se va folosi pentru dezvoltarea internă a statului și a miliției. Dacă se va învoi Londra și Parisul, Rusia încă le va urma.

Un conducător de a răsculaților albanezi, beiful Kiamil, s'a declarat, că nu-l mai vreau pe Wilhelm și că ei — răsculații — s'ar bucura din suflet dacă comisia de control internațională ar guverna Albania fără de domnitor. Cu vremea s'ar învoi să aibă un rege creștin, ori chiar și pe Wilhelm. Mai bucuros le-ar trebui un principe din Egipt. Deocamdată de Wilhelm nici nu voiesc să audă. El își poate ținea Durazzo, Valona și Scutari, iar ei își țin internul țării cu capitala în Tirana.

Cătră cetitori.

Aflându-ne în semestrul al II-lea al anului, rugăm pe Stimatii abonați, să binevoiască a-și renouă abonamentele. Cei ce sunt în restanță de pe anii trecuți să-și achite datoriile. Foaiă nu se mai poate susține fără abonamente plătite înainte și suntem siliți, ori a a-o înceta, ori a-o reduce la foaiă săptămânală. Altfel nu o mai putem duce. Deci apelăm la Onor. abonați și îi rugăm să ne trimită prețul foaii.

Red. și Administrația.

Diverse.

In amintirea lui Eminescu. Consiliul comunal al Botoșanilor a hotărât ca pe viitor singurul bulevard foarte frumos al acestui oraș, să poarte numele de „Bulevardul Mihail Eminescu”, ca omagiu adus memoriei genialului poet.

Comitetul central al Ligei Culturale. În ședința comitetului central al Ligei Culturale dela 22 Iunie a. c., membrii aleși în congresul dela 15 Iunie a. c. s'au constituit în modul următor:

Președinte: V. Arion, profesor universitar; vicepreședinți: P. C. Arhim. Iuliu Scriban și d. V. Pârvan, profesor universitar și membru al Academiei Române; secretar-general: Gh. Bogdan-Duică, profesor; casier central: D. D. Tacu, inginer; membri: N. Iorga, profesor univ., membru al Academiei, Șt. Lambru, C. M. Mironescu, directorul șc. de poduri și șosele și Gh. Popa-Liseanu, profesor; censori: dr. Șt. Bogdan, inginer P. Lucaci și Gh. Ranetti.

Cazul cântărețului Rădulescu. Dl Rădulescu, care petrece de mai mult timp în Orăștie, ca dirigent al corului Reuniunii române de cântări, — mergând Marți în 30 Iunie, la un bărbier, să se radă, acolo întrebă pe bărbier, care era sârb: Ei, ce făcrați Sârbilor la Serajevo? Și povestește mai departe dupăcum judecă Sârbii, și înaintea Sârbilor, atentatorii sunt considerați ca eroi naționali. Le spune vorbele acestea, știind că vorbește unui sârb, care poate așa judeca. Dar în barbirărie mai era de față și un sas, care a anunțat la poliție pe Rădulescu, că a preamărit crima dela Serajevo și pe ucigași i-a numit „eroi”. Pe după amiază a fost citat la poliție și arestat, de unde l-au spedit la procuratura din Deva, care să pornească cercetare contra dsale.

După arestare, dupăcum scrie „Liberatarea”, poliția a mers la casa lui Rădulescu și i-a făcut cercetare de casă, cuprinzându-i toate scrisorile ce le avea de pe la domni din orașele pe unde cerea să fie primit să concerteze. Și pentru-ca pe acei domni să-i impresioneze mai mult, le scria, se vede, că dsa e ofițer în armata română, a făcut și campania în Bulgaria! — ca să fie mai cu drag primit de cei a căror sprijin îl cerea, nu pentru vitejia lui ci pentru cântecul său.

Cei adresați îi răspundeau de regulă că nu-i pot face rost, n'are ce căuta la ei, că-i sărăcia mare, mai mare și ca la artiști, și câte toate, dar ca să-l îndulcească macar cu vorba, îl laudau nu ca artist ci ca — soldat român — că șa, că pe dincoala. că din bravă armată faci parte; că să trăiești!.

Ca pe scrisori nu importante, — dl Rădulescu le arunca resignat în pulpitul mesei, nedându-le nici o însemnătate, precum nici nu o aveau.

Acum vine poliția și dă de ele. Iute le împarte la jândarmii de colo și de dincolo, de unde-s venite scrisorile, și aceia caută pe scriitorii lor și le cer: „dă-mi acum dta scrisoarea pe care ți-a scris-o Rădulescu și la care i-ai răspuns dta laudând armata română!!!”

Așa a fost cercat un domn învățător din Lancrăm, căruia dl Rădulescu îi scrisese rugându-l, pentru un concert în Sebeș. Așa a căutat prin Deva pe la dnul Hossu, cu cari a corespondat în cauza Concertului dat la Deva. Așa pe aiurea.

Și, pe de-asupra toate scrisorile aflate la dl Rădulescu, ca și cele ale lui, prinse la acei cărora le scria, — sunt trimise la comanda de Corp din Sibiu, să se adâncească în studiu asupra acestui „spion”, care era primejdios de — bun cântăreț...

Sosirea voluntarilor români în Albania. Din Durazzo se anunță, că 48 voluntari români, cu 2 ofițeri, au sosit acolo Miercuri și au fost prezentați după-ameazi Principelui de cătră dl Burghelle, ministrul României în Albania.

Ancheta incidentului dela granița bulgară. Am amintit despre conflictul dela granița română-bulgară, întâmplat acum câteva zile; când ostași bulgari au împușcat fără nici un motiv asupra ostașilor români, cari lucrau la frontieră, și pe unul l-a omorât, iar pe altul l-a rănit grav. Guvernul român și bulgar au esmis câte o comisie, care să ancheteze cazul la fața locului.

În 5 Iunie la orele 9 dimineața, comisiunea română pentru anchetarea incidentului, a plecat la frontieră, unde s'a întâlnit cu membrii comisiunii bulgare.

La orele 11 s'a declarat deschisă a II-a ședință, sub președința dlui Radu Rosetti, delegatul ministerului român de externe. Ședințele se țin în localul vamei românești dela punctul Ibrahim-Mahle.

Au fost ascultați câțiva din tûrcii cari au fost martori oculari, când a fost împușcat soldatul Zuică Constantin.

Urmează a fi ascultat grănicerul criminal bulgar, Nicolae Nedef, a cărui declarație e așteptată cu curiozitate, deoarece depozitiile celorlalți martori sunt categorice că grănicerii bulgari au tras în soldații români fără a fi provocați cu ceva.

Comisiunea română s'a reîntors la Silistra, dupăce a avut dela 4—5 o discuție cu membrii comisiunii bulgare, cari au plecat cu automobilele la Ruseiuk unde găzduiesc noaptea.

Moartea contelui Hartvig. Reprezentantul Rusiei la Belgradul Sârbiei, contele Hartvig a murit ieri subit. El adevă a mers pela 9 ore să cerceteze pe baronul Giesl, reprezentantul Austro-Ungariei. Povestiau pretinește, când deodată punând mâna la inimă, peste câteva minute a murit. Trei medici erau în jur, dar n'au mai putut ajuta.

Un spion arestat. Detectivii poliției de frontieră au arestat zilele acestea pe un anume Rudolf Polyak fost secretar particular al regelui Ferdinand al Bulgariei, despre care s'a stabilit, că făcea spionaj în favoarea Rusiei. Polyak trăia la Miskolcz, unde ducea o vieță de risipă. Cum acest fapt dădea de bănuț, autoritățile din Miskolcz au atras atenția serviciului de siguranță dela ministerul de interne asupra acestui individ. Sosind doi detectivi din Budapesta, aceștia au reușit să pună mâna pe diferite rapoarte de spionaj pe cari Polyak urma să le trimită în Rusia.

Părintele lui Polyak ocupă funcțiunea de sivicultor la administrația pădurilor regelui Ferdinand din Ungaria.

Cu ocaziunea vizitei regelui Ferdinand la Berlin, Polyak a făcut cunoștința colonelului Rosenau dela statul major rus, care s'a prezentat atașatului militar rus la Berlin. Acesta l-a prezentat fostului locotenent rus Rabenstein, care făcea spionaj pentru Rusia.

Fiind concediat din serviciul curții bulgare, Polyak a venit în Ungaria, unde și-a continuat activitatea sa de spion. În locuința sa s'a găsit planul de desfășurare al corpului 6 de armată austro-ungară cum și alte documente militare de mare importanță.

Polyak a mărturisit, că s'a întâlnit adeseori la Petersburg cu colonelul rus Rosenau. Rapoartele sale le trimetea de obicei la Christiania unor oameni de încredere ai statului major rus.

Fostul locotenent rus Rabenstein a fost arestat la Viena.

Un nou incident la graniță. Nu de mult am semnalat despre un incident dela granița româno maghiară, când oile unui cetățean ungar din Satulung care și-le creștea în România, trecând dincoace, au fost sechestrate și ciomăgite. De data aceasta iarăș se anunță un incident la graniță, întâmplat Sâmbăta trecută, analog cu oile dela Satulung, dar chiar întors:

O turmă de vaci care păștea pe teritoriul unguresc, lângă Piatra-mare, a trecut hotarul pătrunzând pe teritoriul României. Grănicerii români și-au făcut datoria. Au somat pe păstorii turmii să mâne vitele la Azuga, unde autoritățile românești să-și spună verdictul asupra acestei transgresiuni iar când păstorii s'au opus, grănicerii români au luat și au mănăat douăzeci de vaci la oficiul de vamă român din Predeal, pentru a se face demersurile de lipsă, în chestie.

Și autoritățile românești au cumpănit cazul, — dar nu ca cele ungurești cu oțele dela Satulung. În schimbul unei cauțiuni de 2000 franci oficiul vamal din Predeal a lăsat pe păstori să-și mâne vitele acasă în Bacifalu. 2000 de franci, pentru ca din această sumă să se acopere eventualele daune stabilite de anchetă; sau, întru cât s'ar adevăra că ar fi fost vorba de contrabandă, să se poată lua din această sumă amenda cuvenită.

Ambele hotăriri, atât cea din Satulung cât și cea adusă la Predeal s-au ticluit pe baza aceleiași convențiuni. Și ceea ce s'a putut face de către autoritățile românești, — fiind aceeași convenție la mijloc — nu se putea face și de autoritățile țării ungurești?

Și suntem curioși, că de ce nu s'a putut face tot astfel și la Satulung?!

Un nou dar de o jumătate miliard. Cunoscutul Milionar american Andrew Carnegie va pune la dispoziția Statelor Unite un nou dar de un jumătate de miliard pentru bibliotecii publice.

Doi anarhiști arestați în Franța. La Paris au fost arestați, Duminecă, doi anarhiști la cari s'au găsit bombe. Ei voiau să plece cu trenul într'un port englez și de acolo să se ducă în Rusia, ca să atenteze la viața țarului Rusiei.

Pentru moment nu se știe încă dacă e vorba într'adevăr de doi anarhiști periculoși sau de doi vagabonzi lăudaroși.

Asupra lor s'au găsit mai multe revolvere browning și două cilindre de oțel, umplute cu o materie explosibilă.

Ambii erau fără legitimații și au declarat comisarului, care i-a interogată, că le este indiferent orice li-s'ar face, că sunt anarhiști comuniști și că cilindrele de oțel trebuiau să le utilizeze pentru un atentat contra țarului.

Anarhiștii au refuzat orice alte deslușiri.

Sufragetele și familia regală engleză. Regele și regina Angliei sunt în drum spre Scoția. Alaltăieri au ajuns în orașul Edinburg, unde sufragetele stăteau iară se demonstreze. Vre-o câteva sufragete au încercat să arunce petițiuni pentru drepturile femeiești, în trăsura regală. Dar nu le-a succedat, căci hârtiile au căzut jos și nu în trăsura. În momentul următor au fost și deținute. Publicul scandalizat de impertinența sufragetelor, a voit să le bată, poliția însă le-a luat sub scutul său.

Podul peste Dunăre între România și Serbia. Comisiunea pentru construirea podului peste Dunăre, între România și Serbia se va întruni săptămâna viitoare. Podul va fi construit la Prahovo.

Din sursă autorizată se anunță că capitala București va avea legătură directă cu podul. Aceasta linie ferată, va urma dorinții Rusiei, va porni dintr'un punct dela granița rusească.

La construirea acestei căi ferate se vor avea în vedere necesitățile strategice.

Concurs. Se anunță că concursul pentru primirea elevilor în conviciul asociațiunii din Maramurăș se va ținea în 28 Iulie st. n. după amiază la 3 ore. Elevii, cari doresc să fie primiți în acest conviciu să-și înainteze recursele la Rev. Tit Bud, vicar și directorul conviciului până în 25 Iulie st. n.

Convocare. Avem onoare a invita pe toți, cari se interesează de progresarea culturală a poporului român la adunarea a VIII a desp. „Tășnad“ al Astrei, carea se va ținea în 19 Iulie st. n. în Tășnad la 1/2 11 ore a. m. în hotelul „Royal“.

Membrii despărțământului Ju al „Asociațiunii se convoacă la adunarea generală a despărțământului ce se va ținea Duminecă în 26 Iulie st. n. la orele 5 d. a. în sala ospătăriei Hekel din Petroșeni.

Monografiile comunelor. Concurs cu premii. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, și a luat de scop, ca prin împărțirea de premii în bani să dea indemn și ajutor acelor din cârturarii noastre, cari s'ar hotărî să facă descrierea amănunțită (monografia) a comunelor din comitatul Sibiu.

Fiecare lucrare are să cuprindă descrierea (monografia) unei singure comune, putând de altfel incurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările incurse se vor examina de juriu literar, la propunerea căruia, comitetul Reuniunii agricole va conferi deocamdată următoarele 3 premii și anume:

Lucrarea care va fi aflată de cea mai bună, se va premia cu 90 cor.

Lucrarea declarată ca a doua de bună se va premia cu 60 cor.

Lucrarea declarată ca a treia de bună, se va premia cu 50 cor.

Incurgând mai multe lucrări vrednice de premiat, acele se vor considera la concursul ce-l vom publica în 1915.

Monografiile au să cuprindă, între altele cam următoarele:

Istoricul comunei, încât se pot afla date, dela întemeiere și până astăzi. Numărul locuitorilor după gen, și naționalitatea și religia lor. Câți știu ceti și scrie. Starea morală și materială a locuitorilor, în trecut și în prezent. Starea sanitară, traiul, ocupațiunea (câți au absolvat școli mai înalte, a nume cine și ce ocupație are; câți sunt aplicați la meserii, la negoț sau la alte întreprinderi?), îmbrăcămintea etc. locuitorilor. Obiceiurile și datinile. Credințele deșarte. Jocul, cântecele, chiuiturile, bocetele, poveștile, glumele etc. Limba vorbită cu toate particularitățile ei etc. Descrierea stradelor, a caselor și celorlalte zidiri, materialul din care sunt alcătuite, cu câte încăperi și cam câți oameni locuiesc în una.

Descrierea edificiului școlar, anul zidirii

cu numele celor cari adus jertfe mai mari la edificare; câte persoane încap în biserică. Dacă în biserică se găsesc lucruri vechi de interes arhitectonic, de sculptură, pictură, literatură etc. Mijloacele bănești ale bisericii, fondul propriu și celelalte eventuale fonduri și fundațiuni. Cercetarea bisericii. Numele preoților cari s'au perondat etc.

Descrierea progăzii (cimitirului) cu crucile, stâlpii, cu pomii și cu celelalte po-doape închinat de poporațiune în amintirea iubiților răposați.

Descrierea casei parohiale, a casei comunale și a altor zidiri publice.

Descrierea grădinilor, mărimea și felul de cultură a lor. Să se pună pond deosebit pe cultura poamelor și a soiurilor de poame descrierea școlii de pomi etc.

Să se descrie hotarul comunei peste tot, cu mărimea lui de odinioară și de acum; apoi să se facă descrierea agrilor, livezilor (fânațe), viilor, pășunilor, pădurilor și a pământului neproductiv. Uneltele întrebuintate la lucrarea pământului, odinioară și acum, plantele ce se cultivă și plantele a căror cultură nu este cunoscută, dar ar fi potrivite a se cultiva. Cât e roada aproximativă anuală, câtă se întrebuintează de locuitori și câtă se pune în vânzare.

Descrierea vitelor și a altor animale. Soiul, prețul și numărul lor. Aici să se arete anume, ce s'a făcut pentru îmbunătățirea rasei și ce ar fi de făcut și cu ce mijloace pentru viitor.

Descrierea așezămintelor din comună, cum și a tot ce este de interes.

Ca îndreptar la descrierea monografiilor recomandăm monografia comunei Orlat de R. Simu, a comunei Gurariului de I. Muntean, a comunei Răhău de N. Cărpenișan și a comunei Săcădate de Ioan Podea.

Lucrările, adresate „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, să se trimită până la 1 Octomvrie n. 1914. Ele să se însoțească de un plic (covertă) închis, cuprinzând un bilet cu numele autorului, iar pe plic să se scrie titlul lucrării.

Reuniunea se va îngrijii, ca lucrările aflate bune și premiate să fie tipărite.

Sibiu, 27 Iunie n. 1914.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucața,
prezident.

Vic. Iordășianu,
secretar.

A apărut: Modele de statute pentru reuniuni de temperanță și ajutorare și reuniuni de rugăciuni „Cununa sfintei Marii“ a femeilor gr.-catolice din comuna X.

Se află de vânzare la Tipografia Seminarului teologic greco-catolic în Blaj. Prețul 20 fil. + 5 porto.

Partea Literară.

Sfaturi pentru mame

cum să se îngrijească de noii născuți

de Dr. V. Hâncu,

medic arhidiecezan și profesor de igienă.

(Continuare).

24. **Dilatarea sau lărgirea stomacului.** Să întâlnește mai ales la copiii nutriți cu biberonul, cu un lapte stricat și nepotrivit copilului. Când laptele mamei nu e tocmai bun și sănătos. Dar mai ales copiii nobili; slabi și micuți din părinți nesănătoși sunt predispuși la orice boală sau rachitism. Acești copii la început mănă bine și mult, atât ziua cât și noaptea; la fată arată bine la început. Inșă cu timpul pofta se pierde, are sete foarte mare, ieșire neregulată, tare, rareori oarecari răgăieli și vărsături, dureri în stomac, pânțele unflate etc. Copilul, care la început arată atât de bine, încetul cu încetul slăbește, devine palid, nervos, cu apa nu-l mai sature, pânțele îi crește din ce în ce tot mai mare, pe când pofta de mâncare îi scade. In asemenea cazuri i-se recomandă copilului un ușor purgativ, apoi *touat de chinină* cel puțin 0.20 gr. pe zi în spir de cafea, lapte, mâncare regulată 3—4 pe zi la aceeaș oră, mâncări bune și hrănitoare. I-se vor interzice legumile, peștele stătut, salamă, cărnurile conservate, peștele sărat etc. I-se recomandă însă, lapte, ouă, brânză, unt, carne proaspătă de pasări (galițe), fasole, mazăre, linte etc. Băi sărate (scalde) și aer curat.

25. **Examenul gâtului.** Se recomandă, mamelor în special, ca să obișnuiască pe micii copilași cu căutarea gâtului, să-i învețe să scoată limba, și să caște gura, să-i asculte din când în când la plămâni, ca să-i obișnuiască. Ca astfel la un caz, când îi va căuta medicul să fie familiarizați cu acestea.

Recomand aceasta pentru că știu, că sunt copii, cari să sparie când văd medicul, țipă și e imposibil de ai căuta.

26. **Exema feței și a capului, bube pe față și pe cap (spurcăciuni).** Boala începe de regulă la față prin niște țeșicuțe mici ce zămuiesc, cari sparte lasă în urma lor niște coji. Acestea bube la început nebăgate în seamă, incurând se pot întinde peste întreagă fața sub formă de cruste groasă ce zămuiesc și supurează. Tot în aceeaș formă se poate întinde și pe cap. Adese crustele au un miros urât. Boala nu pare a fi molipsitoare. Adeseori această exemă a feței cât și a capului, este însoțită de umflarea ganglionilor dela gât mai ales la scrofuloși. Boala nu e dureroasă, dar însoțită foarte adesea cu mâncărime și usturări. După ce s'a vindecat ușor poate reveni. Durata boalei variază dela 2—3 luni. Cauza producerii ei nu e bine stabilită.

Tratament. Să spală bubele cu fiertură de nalbă, flori de soc etc., în urmă vom pune pudră de urez. Când însă bubele se fac în cap, să taie părul foarte scurt și se pune pe bube cu aluat făcut din făină de urez sau un prijet de soluție de borat de sodiu ori de acid boric. După ce cad crustele, se recomandă o unsoare de oxid de zinc cu care se unge odată pe zi: vom mai îngriji ca copilul să fie foarte bine îngrijit, iar

stomacul să-i fie în ordine. La caz, când în asemenea condițiuni boala nu cedează vom consulta un medic.

27. **Gălbănarea (icter),** nu are nici o urmă, când nu e însoțită de călduri și din contră e foarte gravă, cu cât căldurile sunt mai mari ca semn a unei boale foarte grele, de multe ori chiar mortal e, în care caz trebuie avizat medicul.

28. **Guturaiul.** Nimănu i se prezintă ocazii mai dese de așa rău a micilor copilași, exemplu când îl scaldăm, ștergere de eșire afară, când îl premenim, trecerea din o cameră în alta, o fereastră sau ușa deschisă, expuneri sau preumblări în aerul rece de afară, îmbrăcăminte prea subțire ori prea groasă și nepotrivită cu timpul etc. Sifilisul născuți, pojarul, tusa măgărească, anghina difterică etc., care guturai poate avea urmări adese foarte rele. Atunci vom observa, că ochii îi lăcrămează, nasul i se înfundă, din care cauză va suge cu greutate, ușor va putea căpăta bronchita și ehiar broncho pneumonia etc., boală foarte grea pentru copii.

In examinarea cauzei, copilul trebuie ținut în casă să i se facă baie de muștar în toată ziua, să i se ungă nasul de 2—3 pe zi cu: ol vaselin 15 gr., mentbol 0.15 gr., acid salicilin 0.15 gr. Dacă copilul va avea și călduri să se cheme medicul.

29. **Ingrijirea buricului falcarița sau telanosul noilor născuți.** Este o boală a noilor născuți mai în totdeauna mortală caracterizată prin înțepenirea falcilor, gâtului, a membrilor și a întregului corp. Vărsături, pielea devine vânătă, iar după o zi copilul moare. Cauza morții este un microb, ce trăiește în pământ și cu care adesea se infectează buricul noilor născuți la legare.

30. **Ingrijirea rănilor.** La copii rănilor sunt foarte dese și foarte variate d. ex. răni prin înțepătură, căzătură, lovitură, tăetură etc., depinde foarte adese și de locul, unde s'a produs rana de ex. ochiu, cap, gură, urechi, mână sau deget; de instrumentul, cu care s'a produs, precum și de adâncimea ei, cari adese pot da naștere la curgeri mari de sânge. La facerea pauzamentului mâinile trebuie să fie foarte curate, rana desinfectată și foarte curată, sângele să se oprească prin tamponare și compressă (apăsare) cu vată. Dacă sângele nu se oprește legăm brațul sau piciorul imediat din sus de rană cu o batistă, fașă, curea, sau sfoară. Pe rană nu se va pune pământ, bălegar etc., ci pur și simplu spălată, uscată și puțină vaselină boricată sau iodoform și bine pauzată. Când rana e mai mare e bine să chemăm medicul spre a nu se face ceva complicații.

Alte răni de altă natură ca de ex. împunsăturile mai ales cu acul, înțepăturile de albine, rănilor prin mușcătură de pisică, cal, porc, câne, om etc. fiind foarte rele va trebui desinfectate și pauzate cu multă băgare de seamă. Trebuie însă consultat medicul.

31. **Limbricii.** Copiii mici mai ales din cauza mâncărilor fac limbrici, cari adeseori produc mari deranjeri prin stomach și din care cauză copiii slăbesc. Bănuim că copiii au limbrici, când se freacă mereu pe la nas, scrâșnesc în dinți, mai ales când dorm, au greață dureri în burtă, mâncărime la șezut, cearcăne vinete pe la ochi și chiar spazmuri câte odată. Dar cu toate acestea noi nu putem spune cu siguranță, că un copil are limbrici, decât când îi găsim în excrementele date afară.

Limbricii pot fi de mai multe feluri; limbrici lungi, panglică, vermișori etc. Pentru asemenea cazuri li se dă copiilor cocoși pentru limbrici și curețenie, pentru panglică însă și alți vermi se recomandă sfatul medicului.

BIBLIOGRAFIE.

In tipografia seminarială din Blaj a apărut:

Jertfe

piesă dramatică în patru acte de OCTAVIAN PRIE.

E o minunată concepție a fe-lului cum poporul dela sate a tre-buit să jertfească tot ce a avut mai ales, ca să-și poată mântui vieața și moșia, lăsate în multe locuri pradă capriciilor boerești de pe vremea aceea. În sbuciumările aceste de conservare, cade jertfă mai ales tineretul. Flăcăii iau calea spre codru, iar fetele sunt aduse în curțile boerești. Se prezintă în cursul acțiunii vieața noastră dela sate în toată a ei splendoare. Șe-zătoarea, datinele clăcilor boerești, o frumoasă duminecă seara la sate, sunt tablouri, cari își au farmecul lor deosebit.

Se poate comanda la Librăria seminarială din Balázsfalva—Blaj și costă 1 cor. plus porto 10 fil.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**

2503/1914 tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy Roth Testvérek cég végrehajthatónak Bán Illés (180 ház szám) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtató kérelme következtében elrendeli a végrehajtási árverést 160 korona tőke, ennek 1911 évi október hó 1 napjától járó 6%-os kamat, 44 korona 75 fillér eddig megállapított per, és végrehajtási és az árverési kérésért ezuttal megállapított 32 korona 60 fillér és járulékal behajtása végett.

A balázsfalvi kir járásbíróság területén levő Farkastelki községben fekvő s a farkastelki 59 számú tkvben. A. † 1 sor, 148, 150, 151, 152, 153 hrszám alatt Bán Illés nevé-n álló szőlőkert és faházholi 1/2-ed rész jutalékra 678 korona. A. † 2 sor, 1044 hrszám alatti szőlőből 1/2-od rész jutalékra 46 korona. A. † 3 sor, 1268 hrszámú szántóbeli 1/2 rész jutalékra 21 korona. A. † 4 sor, 1443 hrszámú szántóbeli 1/2-od rész jutalékra 7 korona. A. † 5 sor, 1734 hrszámú szántó-bóli 1/2-od rész jutalékra 51 korona. A. † 6 sor, 2597 hrszámú szántóbeli jutalékra 19 korona. A. † 7 sor, 2436 hrszámú szántóbeli jutalékra 54 korona. A. † 8 sor, 2939 hrszámú szántóbeli jutalékra 3 korona. A. † 9 sor, 2969 hrszámú szántóbeli jutalékra 2 korona. A. † 10 sor, 3721 hrszámú szántóbeli jutalékra 11 korona kikéltési árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Farkastelke községhezánál megtartására 1914 szeptember 25 napjának d. e. 10 óráját tűzi ki.

Az árverési feltételek a telekkönyvi hatóságnál és Farkastelke község előljárosá-gánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság-tól. Balázsfalva, 1914 évi április hó 2-án Horváth Miklos m. kir. járásbíró. A kiadmány hitelül:

Gidófalvy Pál,
tkvi vezető.

Paturi de fer,

de aramă și jumătate aramă, paturi de copii, zițuri de căruță, sicrie de noapte, closete pentru odăi, spălător, stativ de haine, cuiere, cluscă pentru șoareci și cloțani, matrațe pe coarde și sarmă de oțel, așezate pe rame de lemn și fer, perdele și cadre de aramă, țesături de drot, paravane pentru cuptoare, ținătoare de cărbuni și lemne, vâtrae, lopeți și alte unelte pentru focărit, dimpreună cu stativ, pat-canape de fer contractabile, dimpreună cu saltea de sarmă, divanuri șcl. Aranjamente de hotel, spitale, restaurante, de grădini șcl. liferează în prețul cel mai moderat

Garai Károly

pregătitor de mobile de fer și aramă în
A R A D.

(66) 26—52

Institut de asigurare ardelean

„Transsylvania“

SIBIU

Strada Cisnădiei 1—5.

Edificiile proprii.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mo-bile etc. în condiții avantajoase și cu premii ieftine.

Asigurări pe vieață

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului, asig-urări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. populare pe spese de înmormântare. Mai departe contra accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig. p. pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la	
finea anului 1913	K. 5,755,858.27
Capitale asigurate pe vieață achitate	„ 5,685,328.12
Starca asigurarilor cu sfârșitul anului 1913	foc „ 144,436,366.—
	vieață „ 12,067,702.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă	cor. 2,696,458.—

Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.

Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

51

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnătoră de clopotz și fabrica de scaune de fier pentru clopote a lui

Fiul lui Antoniu Novotny

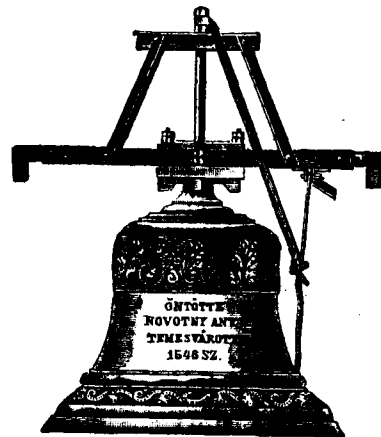
în Timișoara-Fabric

61

□ clopotele găurite □

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patent de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 gk. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.